

ЕЦПР БАРА ОБВИНЕНИЕ ЗА ОБИД ЗА УБИСТВО ОТКАКО 14-ГОДИШНО РОМСКО МОМЧЕ БЕШЕ ИЗБОДЕНО 7 ПАТИ И ОСТАВЕНО ДА УМИРА ВО СКОПЈЕ

Брисел, 7 јули 2026: Европскиот центар за правата на Ромите (ЕЦПР) им се обрати на Основното јавно обвинителство и на Министерството за внатрешни работи на Северна Македонија, повикувајќи ги истражните органи да спроведат ефикасна кривична истрага во врска со обидот за убиство на 14-годишно ромско момче кое беше нападнато од тројца возрасни мажи во Скопје. Против напаѓачите е поднесена кривична пријава за кривичното дело "насилство врз дете", квалификација која ЕЦПР ја смета за потполно несоодветна.

На 22 јуни 2026 година, четиринаесетгодишно ромско момче од населбата Маџари беше намамено преку телефонски повик во парк близу Финска улица во Ченто, општина Гази Баба, каде што тројца возрасни мажи (кои полицијата подоцна ги идентификуваше под иницијалите J.J., B.A. и B.C., извршија координиран напад. Според мајката на жртвата, која зборуваше за Слободен Печат и Либертас, еден напаѓач го удри момчето по главата со огнено оружје, вториот го претепа по телото, а третиот го избодеше седум пати во грбот со нож. Напаѓачите го оставија момчето без свест во паркот; минувач го пронашол и ги повикал итните служби. Детето беше подложено на итна хируршка интервенција.

На 2 јули, Министерството за внатрешни работи потврди во соопштение дека тројца возрасни лица од Скопје "биле лишени од слобода бидејќи физички нападнале малолетник и го повределе со остар предмет." Полицијата поднела кривична пријава за "насилство врз дете" согласно член 201а од Кривичниот законик.

Мајката на момчето, Џељана Селими, во изјава за медиумот Слободен Печат, рекла дека полицијата го третира случајот само како насилство, а не како обид за убиство, иако еден од напаѓачите бил вооружен со Калашников, а другиот со нож. Г-ѓа Селими истакна дека нејзиниот син немал претходни конфликти со никого и дека мотивот за нападот останува целосна мистерија за семејството:

"Прашав како се води случајот. Ми рекоа дека случајот не се води како 'обид за убиство', туку како 'насилство'. Реков: како е ова можно? Нема логика. Обидот за убиство е едно, насилството е друго. Ми рекоа дека тоа не е нивна работа, дека не можат ништо, дека треба да ангажирам адвокат и да видам што ќе биде понатаму. Обвинителството не ме повикало. Не сакам случајот да остане вака. Денес му се случи на мое дете, утре може да му се случи на друго дете", рече таа.

Момчето во меѓувреме е пуштено од болница и се опоравува дома. Сепак, неговата мајка изјавила дека и таа и нејзиниот син се чувствуваат небезбедно и исплашено во сопствениот дом. Според локалниот монитор за човекови права на ЕЦПР, во досегашното известување не се споменуваат никаква психосоцијална поддршка или полициски мерки за заштита на момчето и неговото семејство, што укажува на целосно отсуство на безбедност и поддршка за жртвата

ЕЦПР бара преквалификација на обвинението

ЕЦПР побара истражните органи да го преквалификуваат нападот како обид за убиство согласно член 123 во врска со член 19 од Кривичниот законик, наместо полесното дело "насилство врз дете" за кој

полицијата поднела кривична пријава. Отежнатата форма согласно член 123(2) е поткрепен со следниве факти: тројца координирани напаѓачи вооружени со Калашников и нож, седум насочени убодни рани во грбот и употреба на телефонски повик за намување на жртвата, кое укажува на претходна подготовка.

Претседателот на ЕЦПР Ѓорѓе Јовановиќ изјави: *"Тројца полнолетни мажи, вооружени со Калашников и нож, намамија ромско дете во парк и го оставија да умира. Ова да се нарекува 'насилство врз дете' е навреда кон жртвата и нејзино семејство. Очекуваме обвинителството да поднесе обвинение кое ќе ја одрази целокупната тежина на она што се случило."*

ЕЦПР исто така ги повика властите да издадат јавно соопштение со кое ќе ја разјаснат правната квалификација на случајот, да му обезбедат на семејството формална писмена информација за обвиненијата и временската рамка, и да применат посебни заштитни мерки за дете-жртва согласно Законот за правда за децата.

Мотив заснован на предрасуди и меѓународни обврски

Ниту едно медиумско известување досега не го споменало етничкото потекло на жртвата. Сепак, ромски новинар и извори од заедницата потврдиле дека момчето е Ром и дека потекнува од ромската мнозинска населба Маџари во Скопје. Иако не се пријавени расистички навреди, ромскиот идентитет на жртвата, тежината на насилството и целосното отсуство на каква и да е алтернативна причина за нападот оправдуваат темелна истрага за тоа дали пристрасност имала улога во случајот.

Македонското законодавство бара судовите да утврдат дали кривичното дело било мотивирано од расата, етничката припадност или припадноста на жртвата на маргинализирана група. Доколку истражителите пропуштат да ја испитаат потенцијалната мотивација заснована на предрасуди, Северна Македонија би ги прекршила своите обврски согласно Европската конвенција за човекови права и повеќе конвенции на ОН за расна дискриминација и правата на детето.

Ова соопштение е достапно и на англиски јазик.

За повеќе информации или за договарање на интервју, обратете се до:

Мустафа Асановски

Регионален монитор за човекови права
Европски центар за правата на Ромите
mustafa.asanovski@errc.org
+389 77 835 187

Џонатан Ли

Директор за застапување и комуникации
Европски центар за правата на Ромите
jonathan.lee@errc.org
+32 49 288 7679